

Abonamentele

Pentru Sibiu:
85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
an 5 fl., 1 an 10 fl.
Cartea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:
fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
an 7 fl., 1 an 14 fl.

România și străinătate:
fr. 1/4 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare dî de lucru

Sibiu, 18 August st. v.

De tomai timpul când părinții, cari să deo o instrucțiune mai superioară lor, pleacă la drum cu ei și caută o astfel de scoală. Sunt mulți părinți siliți să facă aşa, căci cei mai mulți se află cu domiciliul localități, unde afară de o scoală care n'are pretensiunea de a fi superioară, alta nu este. Înțelegem la noi scolile, în care se dă instrucțiune mai superioară, sunt mari pentru că sunt rare. Oare aceasta pentru părinți, fiindcă nu sunt eu dare de mâna, ca să nu le consecuentele depărtării.

Sunțea cea mare și neînvinsă a României către cultură nu este în stare să apele cări se simt căt de căt mai de a mijloci copiilor lor o înțelegere superioară. Ba avem nenumărate de părinți, cari poate fac chiar apărut de căt le slugesc puterile, însă observă că copii lor au tragere către carte. Sunt și tineri de către să ţie seamă de puterile lor, se încred în puterile proprii, chiar localitățile cu așezația de instrucțiune superioară, dar tot și mijloacele, prin care să poată la acel fel de instrucțiune, care, pe copiii părinților, le-ar fi fost cu

așezația de instrucțiune mai către noi înțelegere nu sunt numai dar sunt de tot puține unde de către tinerii nostri pot primi instrucțiunea limba lor proprie.

Căci părinții dar, în partea cea mai mare, dacă vor să deo o creștere corespunzătoare, prin care să-i pregătească, pentru că din acele poziții, prin care să fie sănătoși, dar și altora folositor, să fie lor la scoale de altă limbă.

Avem abstracțiunea dela scolile cele de limbă, unde din cauza șovinismului unei parte, sporiul în cunoștințele formale este foarte redus, de altă parte, ca în tinerii nostri simțul național și naționalitatea proprie să se întărească, sănătos, săliți și audii la toate ocașii și umilitoare pentru naționalitate.

Înțelegem experiența de până acum din trecut prin asemenea purgătorii, că mulți cari au rămas întregi și elatini în simțeminte lor; sunt de aceia cari au slăbit în credința națională în urma deselor umilirii puse Românilor și, ca să scape de trecut la umilitorii Românilor. Numai bine pîntre condeele care au luptat în contra Românilor în țările din Cluj și Budapesta și și unele purtate de mâni hrănite și românească și cu bani adu-

mătră trudă de „Asociația românească și cultura poporului Oamenii acestia n'au avut con-

stituția cea viguroasă de suflete românesci ca să resiste. Crescuți de străini și biruiți de crescerea lor au devenit și ei străini de neamul lor, și lucră acum cu toată tăria în contra acelora cari le-au dat esistența, subsistența și cele dintâi pene și aripi spre a se ridica în sbor în sfere mai înalte decât sferele în care se află multimea cea mare a oamenilor de toate neamurile.

Vor fi mulți părinți, cari vor fi neliniștiți de îngrijirea că unde să meargă cu fiii lor. Toți părinții vor ca din fiii lor să ese oameni harnici și folositori patriei, bisericei cărei aparțin, dar și naționalitatei lor. Văd însă exemple și de rătăciți ca cei amintiți, mulți vor merge cu inima îndoială dicându-și: Doamne! dă ca sudoarea mea și sângele meu să nu cađă blâstern asupra neamului meu!

Se înțelege de sine că astfel de părinți vor fi sănătoși pe aceia, cari au parte a-și duce copiii lor la scoale, unde toate temerile de soiul celor amintite sunt cu neputință.

Scoale de aceste n'avem decât la Blaj, la Brașov, la Beiuș, la Năsăud, la Brad. Si aceste nu sunt de ajuns, nu pot fi de ajuns pentru trei milioane de Români.

Fiind și noi parte întregitoare din stat, acesta ar fi dator ca să ne pună la dispoziție, mijloace spre a ne face scoli după trebuință. Guvernele ungurești de astăzi se sălesc însă se ni le strice pe cari le avem și unde am voia a mai ridica altă parte, pe banii noștri, ne opresc a le ridica.

Aceasta este o procedură neumană, neechitabilă și nelegală, dar este așa.

Fiindcă este așa, de altă parte însă fiindcă avem lipsă de instrucțiune superioară, părinții, încăt numai se poate, să caute a-și duce copiii la institutele numite mai sus. Într-aceste vor fi scutite de umiliri și vor căștiga și cunoștințe. Întrucătă însă institutele amintite nu sunt de ajuns, recomandăm pe cele săsescii.

Se poate întâmpla ca și într-aceste să se rătăcească undeva vreodată și căte o expresiune nepotrivită de a înălța sentimentul de român. Un lucru însă în scoalele săsescii e sigur: copiii într-aceste, pe lungă cunoștințe positive, învăță o limbă universală, care deschide calea la comorile unei literaturi din cele mai bogate.

Si cu toate aceste trebuință noastră de instrucțiune superioară nici în chipul acesta nu este acoperită. Massele cele mari de Români din comitatele Caraș-Severinului, Uniadei cu o mică excepție, Aradului, a Turdei-Arieșului, Mureș-Turdei, Clujului, Solnoc-Dobâcei, Selagiului, Satu Mare și Maramureșului sunt fără de instituție corespondătoare pentru instrucțiunea superioară.

Va trebui dar să ne gândim la modalitatea ca România din părțile aceste să se ridice odată din starea cea vitregă în care se află.

După firea așezaților de aici ale țării, ar fi datorința autoritatilor confesionale române a resolue problema aceasta. Recunoasem, că și aici sunt greutăți, cu deosebire de acele, cari vin din afară de sferele confesiunilor. Avem însă atâtă puteri intelectuale în sinul amânduror, de care se țin Români, deci punem întrebarea: să nu fie într-acestea cel puțin atâtă putere de viață în cît să se găsească la un gând pentru aflarea unei modalități cum să se satisfacă odată și trebuinței, ce din dî în dî devine mai indispensabilă?

Nu vom se preocupă și de aceea din parte-ne nu facem nici un fel de propunere, dar așteptăm ca în direcția aceasta cu o oară mai curând să se facă ceva.

Părinții, cari sunt constrinși a merge cu copiii lor încă la institute de acele, unde sunt siguri că naționalitatea română nu va fi de loc măgulită, să le împărtășească cu prisosință acelora din însușirea cu care e înzestrată firea românească — din răbdare.

Revistă politică.

Sibiu, 18 August st. v.

De câțiva timp se vorbesc foarte mult despre **întâlnirea monarchului nostru cu țarul Rusiei**. Eată ce se scrie în această privință și țărului „Nemzet“: „Din isvor demn de toată încrederea ve pot spune că planul deja stabilit, că dacă țarul Rusiei va veni în Polonia, în acest cas la un punct potrivit se va întâlni cu Francisc Iosif I. De sine se înțelege, că combinăriile politice în comentarea acestei întâlniri, vor fi foarte variate; eu însă nu pot decât să repet, că întâlnirea și de astădată nu va fi decât aceea ce ar fi fost și în anii trecuți: o afacere de curtenire internațională, care în același timp deschide o perspectivă liniștită pentru continuitatea păcei europene.“

După programul stabilit, **regele României** trebuie să fie săosit astăzi dimineață la Belgrad, capitala Serbiei. Fără îndoială nimenea nu poate contesta importanța politică a acestei vizite. Ce-i drept, nici mai niente relațiunile României cu Serbia nu erau neplăcute, dar acum de sigur că ele vor deveni că se poate de intime și intimitatea nu va fi decât spre binele popoarelor balcanice și în interesul păcei în Orient. Nu putem dar decât să ne bucurăm de întrevederea ce are loc la Belgrad între regele României și regele Serbiei, și bucuria noastră este cu atât mai mare, cu căt scim că România și Serbia de un timp înceoace sunt prietenele monarhiei noastre.

Agitația liberalilor din Belgia contra novei legi scolare, alcătuită de ministerul clerical Malon-Jacobs, ia dimensiuni tot mai mari. Comitetul executiv al federației liberale din Bruxelles a invitat toate comunile și reuniunile liberale să iee parte în număr că se poate de mare la demonstrația ce va avea loc în Bruxelles mâine duminecă în contra novei legi scolare. După informațiunile primite de comitetul executiv până acum, se crede că la demonstrație vor lua parte vreo

Insetiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primește.

Manuscripte nu se înapoiază.

300,000 până la 400,000 de oameni. Scopul demonstrației este de a pune pe regale în poziție să nu sanctioneze legea scolară votată și de cameră și de senat. Clericalii au voit să aranjeze o contra demonstrație tot pe ziua de mâine. Avându-se însă în vedere pe deosebită limba și violent, ba chiar revoltător al diaconilor clericașilor, pe de altă eventualitatea unei încăierări între liberali și clericali, primarul capitalei, Buls, n'a dat voie clericalilor de a ține întrunirea lor odată cu liberalii. Nu petem să dacă regele Belgia va lăsa sau nu în considerație dorința liberalilor, în orice casă însă mișcarea, ce există în Belgia dela un capăt până la altul, ne dovedește că liberalii s'au deșteptat, că acum înțelegă prăpăstia în care s'au aruncat prin desbinăriile lor interne și că acum sunt hotărîti să lupte în unire spre a derîma regimul reacționar de astăzi, care pune în pericol succesele dobândite după lupte îndelungate.

Constituția Franciei interdică guvernului în modul cel mai categoric dreptul de a declara răsboiu mai nante de a avea aprobarea ambelor camere. Si cu toate acestea Francia poartă răsboiu cu China. Este adevărat că diaconii guvernamentali dic că Francia n'a declarat răsboiu Chinei și că toate căte s'au făcut până acum n'au fost decât spre a asigura poziția Franciei pentru eventualitatea unui răsboiu formal cu China. Ori că de mesajul său ar fi însă comentarea ce fac diaconii guvernamentali procederei flotei franceze în apele îndepărtate ale Asiei orientale, este anevoie a face lumea să înțeleagă că răsboiu nu este răsboiu. Guvernul francez se află într-o poziție că se poate de delicate, totul atâtănu acum dela reușita întreprinderii resboinice. Până acum, ce-i drept, flota franceză s'a purtat că se poate de bine: a distrus arsenalul Fu-Ceu a cufundat șepte corăbii chineze și portul Kelung împreună cu mii de cărbuni au ajuns în stăpânirea franceză. Paguba Chinei decocamdată se urcă la vreo 50 de milioane. Acțiunea flotei franceze este acum îndreptată asupra bogatei insule Hai-Nan. — În fața acestor succese strălucite ale flotei franceze, nu este de altfel esclusă posibilitatea că China va reincepe firul negoțiilor cu Francia și că în cele de pe urmă se va găsi un mod de aplanare în conflictul pendent.

Aceasta ar fi și de dorit atât în interesul Chinei, cât și în interesul Franciei. China ar scăpa de gravele consecințe ale unui răsboiu cu Francia, iar Francia și-ar asigura libertatea de acțiune în concertul puterilor europene și în special și-ar întări poziția față cu Anglia în ceea ce privește egipteană. Cu modul acesta și cabinetul Ferry ar scăpa de încurcătura constituțională în care se află și poziția lui s'ar întări în mod considerabil față cu opoziția actuală a radicalilor și a monarhiciștilor.

Din **Constantinopol** se anunță, că lordul Dufferin a comunicat lui Assim pașa, ministrul de externe al Turciei două decese ale lordului Granville privitoare la cestiușa egipteană. Aceste decese pun în cunoștință pe Poarta despre misiunea lui Northbrook cu adausul, că Anglia va respecta din toate punctele de vedere drepturile de suzeranitate ale Sultanului asupra Egiptului. Totodată Anglia invită pe Sultanul să coopereze în Sudan. Condițiunile cooperării sunt de a se stabili

printr'o comună înțelegere între ambele guverne. Poarta a răspuns, că Sultanul nu mai atunci va interveni în Egipt, dacă i se va recunoaște deplina și exclusiva suveranitate peste țara Nilului.

Din dieta Croației.

Sedinta dela 15/27 August.

(Continuare.)

Derencin condamnă solemn purtarea lui Starcevici. Aci se nasce întrebarea dacă a fost presidiul îndreptat a scoate afară din sală pe un deputat fără hotărârea dietei. Dacă se neconsideră aceasta, atunci lipsesc orice idee despre immunitatea deputaților. Sub Stuarți s'a întemplat, că regele închidea cu puterea pe deputați: nu s'a mai întemplat însă, ca presidiul să fi făcut aşa ceva. Aici e în joc libertatea tuturor deputaților. Mie nu-mi impune față blajină a președintelui. Măsurile extraordinare pretind numai o propunere extraordinară și eu fac o astfel de propunere, ca dieta să aleagă o comisiune de cinci membri, care încă astăzi să raporteze dietei, dacă în genere pot obveni casuri, cari ar putea îndreptăti pe președinte ca să scoată cu puterea din sală pe un deputat. (Sgomot mare.) Toți Starcivicii strigând gesticulează către președinte.

Președintul, n'are nimic în contra propunerii, el s'a sănătățit îndreptat la procederea sa.

Rogulici dice că președintul a proces corect.

Giurcovici se alătură rezolut la presidiu. Antecedente, cum au fost provocate astăzi din partea opoziției, nu se pot prevede în nici o afacere de ordine din toată lumea. Pre baza tradițiunii și a praxei în astfel de casuri președintul are puterea discreționară și dacă casa aproba procederea lui, atunci nu e responsabil. Vorbitorul propune ca să se aprobe procederea președintelui.

Președintul declară că se supune hotărîrile dietei, dar de altă parte îndignat prin purtarea opoziției, depune demnitatea de președinte. (Zsivio! strigă opoziția. Majoritatea a rămas uimită.)

Folnegovici îi strigă lui Crestici, care părăsesce scaunul presidial: Nu face comedie! Astăzi ai mai făcut-o de nouă ori. Dă-tă trebuesc dat afară pe fereastră, ear nu pe ușă.

Mirco Hrvat ocupă scaunul presidial și face votarea asupra propunerii lui Giurcovici între sgomotul nedescrisiv și a strigătorilor din partea opoziției. Propunerea se primește cu majoritate.

Pavlovici se preumblă prin sală strigând: Aci nu mai poți intra decât cu revolversul. Voi lăsați să ve comandeze slugile maghiare. Giurcovici face o observare, la care Pavlovici ridică mâna și strigă: Poltronule, îți trag o palmă. Dacă ai curagi vină în odaia laterală. (Sgomot mare. Independenții părăsesc sala; numai Camenar nu voiesc să se retragă și strigă: Pe mine m'a trimis aci poporul, eu nu merg afară.)

Foia „Tribunei”.

Pipruș Petru.

Poveste de I. T. Mera.

(Continuare).

Atunci scoase Petru pogacea făcută cu laptele mănesii și-i dădu să guste, ear nevasta, după ce mușcă odată din pogace, cunoscuțul laptele cu care a crescut și-i dise:

— Drept că tu ești fratele meu cel adeverat; dar grăbesce frățioare și te du de pe aici păna nu se întoarce zmeul, ca să nu o pătesc și tu cum au pătit-o bieții frați de după ușă.

— Nu te teme, soro, răspunse Pipruș Petru; și atunci se auși în poartă o pocnitură grozavă, de gândia că bube tunet în vreo furtună deținută. Era, boeri d-voastră, buzduganul ce-l săvârlia zmeul în poartă de căteori se întorcea acasă și dădea prin aceasta de scire nevestei, să gătească mâncarea așa, ca pe când va ajunge el acasă să nu fie nici caldă, nici rece, ci cum și mai bună la gustare. Buzduganul învețat lovia în poartă, ear din poartă dădea în casă și se aședa după ușă în cuiu.

Pipruș Petru nu se spăria de acest lucru ciudat, ci luă buzduganul și-l săvârlă îndărăt cu atâtă putere, de trecu săbrenăind pe lungă urechia zmeului șepte postea îndărătul lui.

— Aha, dise zmeul astupându-și urechia,

Tuscan: Aceasta e o speluncă de hoți!
Tealcici: Președintul este un minciună impertinent.

Președintul propune ca Tuscan și Tealcici să fie eschiși dela 6 ședințe și dispune asupra eschiderei lui Starcevici votarea prin sculară, din cauza că votarea nominală e eludată prin strigătele opoziției. Ședința se închide între strigători mai audite și sgomot de bateri cu picioare; ședința proximă se anunță pe după amiazi la 5 ore.

În ședința de seara își ține mai întâi Tuscan vorbirea de apărare. Si el e întrerupt din cauza vatemărilor celor mai grobiane adreseate dietei. În urmă i se detrage cuvântul. Se desvoală tot aceeași scenă ca înainte de ameazi cu Starcevici, il scot așa și pe Tuscan afară cu gendarmeria.

Urmează vorbirea de apărare a lui Tealcici; dieta decide eschiderea lui.

La ordinea dilei sunt 11 interpelații. Derencin dice, că și retrage interpelația. Derencin spune că a voit să interpelez regimul pentru ce și-a însușit să puterea disciplinară a senatului academic, dar între împregiurările actuale abătă dela respunsul regimului. Vorbitorul dice: Ne aflăm la ruinele vieții constituționale croate, care se calcă în picioare de o parte prin neinfrângerea deputaților, ear de altă parte prin măsurile de violență ale preșidiului, măsuri ne mai pomenite în viața parlamentară. Președintul parlamentar are mijloace de a pune capăt neinfrângării, precum disolvarea dietei, și aceste mijloace le-a întrebuințat fiecare regim consens de demnitatea sa. Aci au luat asupra căteva persoane rolul lui Lazar cel sărac pentru a omori și tortura constituționalismul croat. Vorbitorul părăsește sala. Președintul închide ședința.

(Sedinta dela 28 August n.)

Sedinta o deschide vicepreședintul Hrvat. Din partea regimului sunt prezenti șefii de secție Stancovici, Boncina și Klain.

Preșidiul provoacă dieta să-și aleagă în locul lui Crestici alt președinte. Majoritatea declară că nu primesc retragerea președintelui. După aceea se ridică Marcovici și prezintă numele independentilor următoare de declarație:

Înaltă casă! Am onoare să prezintă în numele colegilor mei din partidul național independent declarație, că considerând, cum că prin procederea de ieri a președintelui, ordinea dietei să vătămată în cele mai cardinale puncte ale ei; considerând, că deși căte un deputat singuratic comite în dietă căte un act de violență nedând ascultare ordinei și ordinațiunilor președintelui, președintul încă nu e îndreptat prin aceasta să călă ordinea și a apela la măsuri extraordinare, după cum să întemplat ieri; — după ce dar nu vedem că aici ordinea are valoare de lege: nu considerăm de lipsă și folositor a mai lăua parte la desbatările dietei, și declarăm că, în urma celor petrecute, nu vom mai participa la aceste desbateri.

oare fuse vreo pășirea, ori fuse drag buzduganul meu, că tare-mi țue urechia, și nu sciu să fi crescut așa mare păna acumă Pipruș Petru cel vestit.

Da! deu acela era el, boeri d-voastră, voinic și viteaz, habar n'avea de puterea zmeului, ci se încubă în casă, poruncă sorușii, să ardă cuporul de pită și băgă buzdugănașul în flacără, ear el se puse pe scaun după masă ca în casa lui.

Colo când se învălia ținuta cu noapta eacătă-l zmeul turbat întră în casă și înscrutându-se odată pocit către Petru și dise cam peste umăr:

— Veniș la mine, Petre?

— Veniș la mine ca la mine, zmeul meu, și răspunse Petru tot așa de aspru.

— Apoi bine, dise zmeul earășii, dar acumă pe unde și vră tu Petre să ești de aici, pe ușă sau pe fereastră?

— Adeacă să vezi zmeul meu, de va fi să es pe ușă bine și fi, dar de-oia ești pe fereastră vom mai lărgi-o o leacă, că prea îmi pare pe săracie croită.

Atunci nu se mai gândi Petru nimic, ci puse pe la spate mâna pe buzdugan și roșu că jăratul cum era, așa mi și lipi de vreo două ori de titva zmeului, încât zmeul pe loc rămase turtit și mut ca cărtițele pământului.

După ce-și isprăvi Petru dușmanul, nu mai zăbăvi nimic ci scoase pe frații de după ușă din pământ, luă pe sorioara sa cea frumoasă și ple-

Barcici: Domnilor mei! În numele partidei de drept și din motivele pe care le-a adus antevorbitorul declar și eu, că nici noi nu putem lua parte la desbatări, fiindcă nu putem fi martori la procederea d-voastră în contra legii.

Membrii amândoror partidelor opoziționale părăsesc sala.

După ieșirea acestora se dă cetire unei propuneri făcute de Barcici, ca legea electorală să nu se inarticuleze și să se susțină în mod provizoriu pentru alegerile proxime. Raportorul Zeci recomandă propunerea comisiunii pentru inarticularea legii electorale.

Şeful de secție Stancovici declară în numele regimului, că acesta va susține în dieta proximă o lege electorală nouă; inarticularea de present e necesară pentru a avea o bază legală la alegerile proxime. El recomandă dar propunerea comisiunii.

Camerar a primit provocarea la duel, ce i s'a făcut din partea lui Iosipovici și Milici; a respins însă provocarea făcută de Mraovici sub cuvânt, că pentru cele vorbite în dietă nu e responsabil.

Şeful de secție Stancovici motivează proiectul regimului și să întoarcă în contra lui Badovinac, a cărui invinuire o respinge. El spune, că regimul născută a incorpore Sichelburgul la Croația. Baronul Zsivevici dice, că propunerea lui Badinovac n'are loc aici. Propunerea lui Badinovac se respinge și se primește propunerea pentru inarticulare.

La ordinea dilei e proiectul de lege asupra autonomiei bisericiei și scoalei sărбesci. Raportorul Arnold recomandă propunerea comisiunii motivând-o și propunând că aceasta să se primească. Dr. Subovici declară pretensiunea Sérbiilor de dreptă, multumesc partidelor prezente pentru sprințire și recomandă proiectul. Cuculjevici se declară pro și sporează că Sérbi, care sunt un popor cu Croații și au unul și același viitor, vor lupta împreună cu Croații pentru drepturile terii. Proiectul se primește ca bază pentru desbaterea specială și după desbatere se primește unanim. Sedinta se închide.

Corespondență particulară

a „Tribunei”.

Ocna, la 29 August 1884.

Vă va primi mirarea, de corespondențele dese, cu care Vă venim în continuu.

Noi aceasta nu o am face, dacă împregiurările noastre locale nu ar fi de așa. Am venit și noi la convingerea cea adevărată, că pentru noi Ocenii astăzi nu mai este nici un refugiu decât diaristica.

Consiliul magistratului actual din opidul Ocna, care există fără consumămentul nostru, și-a început activitatea sa după obiceiul vechi.

După cum e cunoscut, în consiliul magistratului din Ocna, astăzi nu figurează nici un Român în urma procedurei ilegale, comise de

cară cu toții către casă, ear curțile zmeului le închinări năpustului de locaș uritului.

Se duseră ei căt se duseră, voioși în inițiale lor că au scăpat de dușmanul ce-i ținea în vecinătate prinsoare și că acușii aveau să vadă earășii pe mama lor, satul și moșia ce au lăsat de atâtă vreme.

Dar bagseamă este un colțisor ascuns în inima omului, care atunci când e sufletul mai îmbelșugat dă afară și ca volbura să năpădescă păna în crescutul capului. — Frații cei doi încep dela o vreme a se uita cam cordis la Petru și se șoptesc pe sub ascuns cam astfel:

— Nu sciu ce-i dice tu, măi fărtate, da omul acesta nu mi se pare să fie cu adevărat fratele nostru. Noi am lăsat acasă pe biata mamă singură ca cuciul în pădure, și de altă parte nu sciu cum să fi crescut în așa scurtă vreme un om mai altfel decât oamenii.

— Că chiar bine dici tu fratele meu, vezi tu că nici nu ne seamănă nici cu făptura, nici cu nărvul, și tare mă tem să nu fie și acesta vreun ispravnic de-a zmeilor, să scăpăm dintr-o gaură și să ne înăsărăm într'alta, vorba ăluia.

Așa vorbiau ei de pe buze, dar inimile le erau pline de ciudă și urgă și de rușine ce aveau să poarte înaintea lumii, că și pe ei și pe sora lor i-a mantuit dela osindă fratele cel mai mic.

Destul dară să vă spun d-voastră atât se înțeleg frații mai binișor, și odată când trece pe lungă o prăpastie, care scie Dumnezeu că era, poate poarta lumii acesteia, sciu și ea îmbrâncesc pe nesciute și tăp! viteazul meu adâncime. Ei s-au dus în trebile lor, ear Pipruș Petru a fi mers de-a volomocul cine scie vreme, păna odată s'a oprit și când s'a întărit împregiur, ce să vedetă, era pe celalalt teren.

Se uită el că se uită, dar ce să facă, luă dela o vreme înainte și merse, vorba ăluia în calea nasului, și cum mergea așa fără poliție, odată într'un loc uscat și prăvos fără leac de dearbă și cu o funtă săcată cine scie vreme, preste o herghie de cai buiai și grăi așa de frumoși de-țăi fugau ochii pe ei.

— Doamne, dicea el socotindu-se în gâtul lui, ce mai minune și aceasta; într'un loc uscat ca cionul să se prăsească o herghie atât de sumeață și scumpă.

Atunci audî Petru un glas de om nevoie, poate că glasul lui Dumnezeu, care, cum scripsă, aude și vede toate și numai înșine nevedă, astfel cuvîntând:

— Ei Petre, nu te miră tu de acest lucru căci ceea ce vezi acumă e pomana săracilor.

Se uită Petru că se uită și apoi ești mai departe. Altădată vede într'un loc uscat și frumos cu dearbă grăsă păna în genunchi o stâncă

comisiunea examinatoare și în urma procedure necorecte a vice-comitelui Csató Iános dela și 23 Iuliu a.c.

Prelungă toate acestea, domnii dela magistrat, nu ar mai fi fost pomana de ei, începând cu oficii cu puterea, voesc cu tot prețul să facă executoari de dare etc.

Acstea le fac dinșii numai cu scop să le ajută să poată exista în oficiu prelungă toată necapacitatea și nefănicia, ce o desvaloră de pre o di pe alta.

Mai deunăgi ne-au tras la examene de calificare, și pre acela, pre care ne-a găsit calificări de a fi membri în reprezentanții opidașilor oficiai magistratului actual ne recunosc de calificări, că suntem capabili și de executoari de dare etc.

Astăzi ne amenință, că dacă nu mergem să scoatem darea dela oameni, ne perdem dreptul de a mai figura și ca membri în reprezentanții opidașilor.

Casul acesta s'a întemplat cu noi la 23 August a.c. citându-ne primarul Szöcs Joska la magistrat, unde ne-a dat ordin pe lungă amenințări, ca să mergem în comună și să excludem oamenii pentru darea, tângindu-se și făină sul de polițai opidaș, Herepeii Károly și Szöcs Joska, că astăzi avem un inspector de datorie asupra, care le-a scris, ca să se păzească și să aibă parte ca să-l cunoască și în persoană, atunci e vai de ei și vai de noi.

Păna acumă noi nu am mai fost ca membri în reprezentanța opidașilor, numai în anul acesta am fost aleși de poporul român din Ocna.

Atâtă totuși scim, că pe noi, nu de ales poporul ca să scoatem darea, fără de ales, ca să judecăm asupra intereselor comune, cum să prospereze, cum să înainteze acelea în favorul opidașului în favorul intereselor locuitorilor op

astfel de lucruri, cari cad sub demnitatea unei ca membri în reprezentanță, și de urte, ca locuitori ai acestui opid.

Primarul Szöcs Joska, ne mai îndulcescă că nu avem să mergem pe nimică, să ridică diurna dela 50 cr. la 70 cr. Cam răspuns, că sunt destui oamenii de ai lor altă cale nu-și pot câștiga pe că mai 70 cr., să dispună dintre aceia, pentru la urmă fi sărută și mânile, și la 4 ani sămă earăsi de primar.

Noi suntem oameni muncitori de pămînt, neputim cu economia cîmpului, și singuri la omenii cari ne lucră cu șina cîte er.

Centru noi o că de vară nu face 70 cr., nu suntem cu capul nostru la ec-

ci se face daună într-o că poate nu de că ea să nu exagerăm de 7 fl. v. a.

Nu putem constata necapacitatea oficia-

lali, nici odată mai bine, ca cum se dau

de gol. Singuri recunosc, că fără noi nici

nu o pot scoate după lege, dar salarele

lor, la cari contribuim noi Români cu

salare, le place să le tragă.

Nu ni-e frică nici de inspectorul reg.

ministrul, pentru ce? pentru că nu suntem

Noi recunoasem și afirmăm în prima

suntem Români, și vom murî ca Români

aceasta, în opidul nostru Ocna.

Nu suntem pre lîngă aceea cetăteni buni

patrie. Noi scim că cele ce se cuvin

tut, trebuie să i le dăm. Noi scim să ne

fără de dl inspector reg. de dare cu

ne plătim competențele noastre și toate

cari ni se cer pentru finalul stat maghiar,

zilnicii de inspector reg. de dare pre noi nu

mai, fără voîti a face cu noi ca cum a

ținut în primejdie: „luati-l de pe mine

mai mult credem că vi frică d-voastre de

secretare a d-lui inspector reg. de dare, ca

nu vădă neregularitățile, cari există astăzi

șeful de dare din Ocna, ca și la alte

țărini.

Noi chiar am dorit să avem norocire de d-

dare din Aiud, ca să se convingă,

de cărui mâni este încredințată incassarea

populației dărilor etc. Am dorit după aceea

nici bucuria, care-l va întâmpina, când va

controla și a examina jurnalele, tabela

din trecut, prescrierile cu solvirile etc.,

aceea apoi să mai vorbim eară cu d-voastră.

Dacă nu vă place cum văți organizat re-

șe, și noi ne vom organiza cu oameni cu-

cu oameni harnici, cari nu vor însărcina

țărini de reprezentanță cu agendele oficialilor.

totuși nu aveți ce începe altceva, apoi

noi la cine să vă adresați ca să vă

datorii și panduri prin comună, — să vă

la Timár Károly, la Bakk Endre, la

Bunevácz, la Reithofer, la Kiss

Ambrus Jozsi, la Ambrus Samu, la

Domokos etc.; și dacă acestia nu vor

începe să se aleagă de cai pielea

cel nevăduță dîse atunci cătră el

Nu te miră Petre, că așa-i pomana găz-

ă, scîti d-voastră mă rog, dată cu de-

ajutor, cum s'ar dîce, și nu din inimă cu-

ea și a săracului.

În sfîrșit și înduoșat la inimă de ce

și audit o ia el eară înainte, și se duce

d-voastră, și se duce prin codri și prin

șanț, fără să de de vr'o urmă omenească,

înțâlnescă zăranie de om.

În sfîrșit se vedea el singur în atâtă amar-

itate, simî că ar fi bine, să aibă lîngă

înțelus, care să-l pădească noaptea și

în vreme de primejdie. Din această

prinse el un puioce de lup și mai prinse

apoi merse Piperaș earăsi mai departe

teamă, că-i vor face câinii ce i-au

(Va urma).

fi de ajuns, vă mai recomandăm noi și pre alții.

Cu acestia nu pătiți nici o rușine, că hoții sunt capabili de a fi executoari de dare și panduri prin opid, dar noi nu suntem, pentru că examenul de cualificării l-am făcut înaintea lui Timár Károly și ortacii lui numai în limba română; noi fără de limba maghiară ca economie de pămînt putem trăi.

Cronică.

Prințipele și prințesa de coroană conform dispozițiilor luate până acum, vor pleca, însotiti de o suita mică pentru a face vizită curței regale române. Se dice că întâlnirea va avea loc în castelul „Peles“. După ce părechia principiară de coroană va petrece aci două zile, ea se va duce la Gurghiu la vînătoare de urși. Vînătoarea va fi numai trei sau patru zile; după aceea, părechia principiară de coroană se va reîntoarce pe la Gödöllő, de unde după o petrecere scurtă va merge la Laxenburg. Pe la mijlocul lunii Octombrie va călători la Berlin pentru a lua parte la vînătoarea dela Ostfriesland, la care a fost invitată de împăratul Germaniei.

*

Biserica din Deva ce a fost așa multă vreme expusă cu altarul seu tuturor vînturilor — din cauza că nu avea ferești — acum este aproape terminată, mulțumită zelului a două româncuțe, dra Vilma Moldovan și Aurelia Pop, care din propria lor inițiativă au colectat bani pentru sănătății scop și eată că rezultatul li-a încoronat osteneala! În ziua de St. Maria să fiști biserica în prezență unui public numeros.

*

Măsuri de apărare în contra cholerei. Ministrul de comerț al Ungariei a adresat comandări de marină din Fiume pe cale telegrafică ordinul ca corabiile, cari au plecat începând dela 16 August n. a. c. din porturile italiane să fie supuse unei carantine de 10 și respective de 20 de zile, după buna chibzueală a autorităților de marină.

*

Fortificarea Bucureștilor. Oficiul „Le Pays“ din București scrie, că îndată ce se va temnița cu exproprierea terenurilor necesare, se vor începe lucrările de fortificare împregiurul Bucureștilor, sub direcția d-lui colonel Berendei, comandanțul regimentului de geniu. Se vor construi mai întâi patru forturi: La Tunari, la Chitila, la Otopeni și la Mogoșoaia. Fiecare fort va ocupa un teren ca de două pogoane. Tunurile necesare acestor fortificații s-au comandat deja în străinătate.

*

Tarul Rusiei la Varșovia. Castelul care s-a pregătit pentru locuința Tarului la Varșovia este pădit de trei batalioane de soldați. În ziua Tarului vor fi 372 persoane. Diareile rusești nu scriu nimic despre întrevederea împăratului Rusiei cu Monarchul nostru, dar de altă parte ele nu desmînesc scirea aduse de diareile străine.

*

Elisée Reclus celebrul geograf francez lucru la o scriere asupra României.

*

Un stol de lăcuste a trecut în sfîrșit, în noaptea de 1 spre 2 August, pe deasupra comunei Găuricu din județul Teleorman (România) fără să se lase pe teritorul acelei comune.

*

Filoxera. S'a constatat apariția filoxerei și în viile din Basarabia; s'a înființat o comisiune pentru a visita toate viile acestei țări și a lămu măsurile necesare în contra lăzării acestei boale pustitoare a viței.

*

Foc. În Basarabia au ars preste 70 magazine cu mărfuri. Paguba causată se scrie că se ridică preste un milion de ruble.

*

O nihilistă, fiica unui comerciant, anume Maria Ivanowna Galușka, a atentat la viața colonelului de gendarmerie Katansky. Glonțul de revolver a atins umărul drept al colonelului. Fiind arestată, s'a băgat de seamă că copila s'a otrăvit; un antidot, fiind imediat administrat, a scăpat viață acestei norocite, păstrându-o pentru a fi curmată de mâna călăului. Maria Galușka n'are de căt 18 ani și e de o frumuseță rară.

Varietăți.

Nasterile în Franția. Dilele acestei Academii de medicină, a atins un subiect pentru Franța mult mai grav decât cholera actuală, trecută sau viitoare: dispulsația Franției. Chiar rasele, care au rea continuă a se înmulțit în unele părți ale Franției descresc. Așa se mai întâlnesc în Normandia cele două rase bretonă și scandinavă; dar, copiii, care sunt numeroși în Britania precum și Suedia, sunt rare în Normandia, tărani normandii nu voiesc să aibă copii. De aceea căteva cantoane au perdit delă începutul secolului până la 48% din populația lor.

D. Blot apoi, explică cum mai peste tot locul în Franția nascerile par astăzi supuse următoarei legi; ele sunt în raport direct cu carierele deschise copiilor. Așa micii proprietari normandii agricultori, dar cari sunt crescători de vite ce nu cresc multe brațe, aceia nu vor căuta să aibă decât un copil, pe cînd Bretonii pescari, care au nevoie de mărinari, vor avea o familie numărătoare.

Un alt medic alarmeză asemenea despre ceea ce se petrece în Franția. Populația franceză în totalitatea ei nu crește decât cu 2, 3% pe an, în timp ce în Anglia sporesc cu 15% și în Prusia cu 13%.

La finea secolului trecut populația franceză reprezintă 1/4 din populația Europei întregi, astăzi ea reprezintă 1/7. Franția era atunci al doilea popor la număr, astăzi nu mai este decât al patrulea.

Cauzele acestor mari fenomene sunt atribuite la fenomene sociale: așa să susține, că o cauza este legea, care împărțește moștenirea între toți copii, și nimeni nu voiesc ca copilul lui să fie mai sărac decât dinșul; o altă mai este posibilitatea de a se bucura cineva după lege de avere sa la 21 de ani, și dreptul de a se căsători fără consimțémentul părintilor numai la 25 de ani, precum și toate sesoanele căsătoriilor tardive; mai este încă printre cauze și împărtirea infinită a proprietății, pe care voiesc prin lipsa de mulți copii să o lase că să poate mai neatisă unui singur moștenitor; în sfîrșit, este și o cauză materială în nefecunditatea femeilor crescută cu totul contrar prescriptelor igienei.

(Smochinele.) Cei vechi diceau, că este o mare fericire ca cineva să mănânce smochine, și filosoful Zenon mânca foarte multe.

Grecilor din timpul republicei le placeau atât de mult smochinile, în cînd, după cum spun poetii, dacă ar fi văduți aur alături de smochine, ar fi lăsat aurul și ar fi luat smochinile.

La Roma smochinile erau hrana principală a altelor și se dice, că împăratul Albin mânca la masă cinci sute.

În cartea regilor să cetește, că Abigail, soția lui Nobal, pentru a liniști mănia lui David, îi aduse cinci pachete de stafide și o mare cantitate de smochine. În fine, se dice, că unul din motivele resbelului lui Xerxe contra Grecilor fu placerea de a pune mâna pe țeară, care producea nisice roade atât de gustuoase.

Fără să avă aceeași părere ca cei vechi în privința smochinelor, putem dice, că ele sunt o hrana foarte bună la orice etate.

Smochinile au fost privite în totdeauna ca un remediu contra slăbiciunii și se pretindea, că ele singure sunt de ajuns pentru a nutri corpul. Caton ne spune, că micșora porțuna de pâine a sclavilor sei în timpul smochinelor. Din partea lui, Linne dice, că săracii puși să pădească smochinii, devină din în di mai grași și mai robusti.

Compoziția chimică a smochinei dă până la oare-care punct explicarea acestei proprietăți. În adevărat analiza dă pentru smochinile uscate: azot 0,92, carbon 34, apă 25, grăsimi diverse 34; pentru smochinile proaspate: azot 0,41, carbon 16, apă 76, materii diverse 23.

Legende Macedo-Române

I.

Legenda pupuzei (pupazei)

Era ună oară (o dată) ună fetă mult mușătă (frumoasă) car și făcea tute lucrurile cum prindea (cum se cuvenea). Dadă-sea mamă-sa) o mărită și li déde un gione (ținere) mult mușătă; ma (dar săcă) liei fu mult rău (rea) și o îngăcea (certă) tot-nă (tot-dă-una) și căftă (căută) ca să nu trăcă vr'ună diziă fără să n'ōngace; feta se purta ghine și nu li dedea nare (causă, ocazie) ca să o bată. Atunci săcă li déde într-ună diziă ună bască (ghem) de lâna lae să-o facă albă. Feta cînd vedea un lucru care iaste peste puterea omului se bui și zgli sănătos (strigătare): Pu! Pu! Pu! Săcă liei atunci o blăstemă și li dzise: Pu! Pu! Pu! se faci și se duci d'aoći (d'aci) Așa (așa) feta se făcea puliu (pasare) care astăndzi iaste prin păduri și zgălăse pu! pu! și care se diamă (chiamă) pupuză.

II.

Extrase din foaia oficială.

Posturi vacante.

Alba-Iulia, la tribunal postul de notar cl. II. Ietere condiționi se afilă și cunoascerea limbii române. Termen 4 septembri.

Lugoj, la tribunal postul de notar cl. II. Termen 4 septembri.

Mureș-Oșorhei, postul de vice-fiscal. Termen 3 septembri.

Timișoara, la tribunal postul de notar cl. II. Termen 4 septembri.

Cincu-mare, postul de conducător adjunct cl. II. la cărțile fondare. Termen 14 Septembrie.

Seiri economice.

Starea sămănăturilor.

Sămănătul rapiței s'a inceput în partea de nord a Ungariei și în tînărul de jec din (Alfold) dincoaci de Dunăre. Timpul a favorisat sămănătul. Cucuruzele se desvoală bine; crumpelele putredesc. În unele părți strugurii încep a se coace; viile promit preste tot un cules bun.

Recoalta.

Resultatele recoaltei grâului și a săcărei, după rapoartele oficioase e următorul:

	Grâu	Săcară		
Comitatul:	hectolitre	greutatea	hectolitre	greutatea
Abaúj-Torna	7	78	8	70
Alba inferioară	10	77	8	72
Alba-Regală	9	78	11	68
Arad	11	77	12	72
Arva	—	—	7	70
Baranya	9 ¹ / ₂	74	8·50	72
Bars	9·10	79	9·05	63
Bács-Bodrog	10	75	13	70
Bereg	7·67	75	7·67	72
Békés	8—10	80	12	70
Bistrița-Năsăud	7	78	5	70
Bihor	8	78	9	68
Borsod	10	78	9	72
Brașov	8·5	75	10	70
Caras-Severin	10	76	11	79
Cluj	7	76	12 ¹ / ₂	70·5
Ciuc	7	75	8	70
Csanád	9	76	7—8	75
Csongrád	9·9	78	9·84	73
Eisenburg	7	76	7	69
Făgăraș	8	76	9	73
Gran	9	75	16	70
Gömör	7	74	8	72
Hajdu	9	76	10	71
Heves	8	78	7	69
Hont	10	78	7	72
Hunedoara	10	75	12	64
Jász-N.-Kun-Szolnok	9	78	4	69
Komorn	9	76	8	70
Liptau	7—8	82	10	80
Maramureș	5	77	7	78
Mureș-Turda	7	77	5	71
Neograd	8	78	12	79
Neutra	12	80	10	76
Oedenburg	10	77	12	72
Odorhei	8	75	9	68
Pesta	8	76	6	72
Pojon	9	78	9	70
Raab	8	77	6	73
Şaroș	5	75	5	72
Selagiu	10	74	12	65
Sibiu	8	72	10	69
Somogy	9·86	76	10	78
Sohl	6	80	8·40	70
Solnoc-Doboca	7	82	8	72
Szabolcs	10	76	8	70
Sătmări	8	75	10	71
Timiș	10	75	10	75
Tolnau	10	74	13	71
Torontal	10	78	12	72
Trenčín	10	74	11	70
Treis-caune	8	82	9	74
Turda-Arieș	8·50	78	7 ¹ / ₂	75
Turócz	7	74	8 ¹ / ₂	73
Térnava-mare	7	77	9	68
Térnava-mică	5	77	5	71
Ugocsa	5	72	6	68
Ung	10	75	9	68
Wieselburg	10	80	11	75
Zala	9	79	—	—
Zemplin	8	78	5·75	70
Zips	7	78	10	70

Piată din Sibiu 29 August n. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 4.60 până fl. 5.60, grâu meseccat 68 până 72 Kilo fl. 3.10 până fl. 4.10, săcă 66 până 72 Kilo fl. 3.20 până fl. 3.80, ord. 58 până 64 Kilo fl. 3.20 până fl. 4.—, ovăz 38 până 45 Kilo fl. 2.— până fl. 2.60, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 5.— până fl. 5.60, mălaiul 74 până 82 Kilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpele 66 până 70 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semență de cânepe 49 până 50 Kilo fl. 9.— până fl. 10.—, mazarea 76 până 80 Kilo fl. 8.— până fl. 9.—, linteza 78 până 82 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 5.50 până fl. 6.—, păsat de grâu 100 Kilo fl. 19.— până fl. 20.—, făină Nr. 3 100 Kilo fl. 15.— Nr. 4 fl. 14.—, Nr. 5 fl. 13.—, slăină 100 Kilo fl. 64.— până fl. 66.—, usoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, să brut fl. 33.— până fl. 36.—, să Brut de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de său fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul 42.— până fl. 34.—, fén 100 Kilo fl. 1.20 până fl. 1.60, cânepe fl. 41.— până fl. 42.—, lemn de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirtul p. 100 L. % 28 până 30 cr., carne de vită Kilo 46 cr., carne de vită 40 până 50 cr., carne de porc 46 până 48 cr., carne de berbec 28 până 30 cr., ouă 10 cu 28 până 30 cr.

Bursa de Viena

din 29 August st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	122,15
" " hârtie " 4%	91,75
" " hârtie " 5%	88,55
Imprumutul căilor ferate ung.	141,80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	95,25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	101,60
Bonuri rurale ung.	101,—
" " " cu cl. de sortare	100,70
" " " bănatene-timisene	100,50
" " " cu cl. de sortare	100,50
" " " transilvane	100,—
" " " croato-slavone	100,—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98,75
Imprumut cu premiu ung.	114,25
Losuri pentru regulație Tisei și Segedin	115,80
Rentă de hârtie austriacă	80,75
" " argint austriacă	81,55
" " aur austriacă	103,45
Losurile austri. din 1860	134,50
Acțiunile băncii austro-ungare	857,—
" " de credit ung.	299,75
" " " austr.	300,80
Argintul	—
Galbeni împărațesci	5,75
Napoleon-d'ori	9,66
Mărci 100 imp. germane	59,55
Londra 10 Livres sterline	121,55

Schweighofer fii

fabrica imp. reg. de clavire

in Vienna

pentru Transilvania și în Sibiu

in

depositul de clavire al lui Heldenberg numai în mostre alese și cu prețuri originale se recomandă cu tot adinsul p. t. publicului din provincie.

[43] 14

[71] 3

Banca generală de asigurare

TRANSILVANIA"

in Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 =

asigurează pe lungă condiționile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și explozie clădiri de oř fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigură de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1880 fl. 362,354.67

în a. 1869—1880 fl. 247,755.97

în a. 1881 " 64,802.82

în a. 1881 " 35,163.90

în a. 1882 " 54,792.92

în a. 1882 " 32,382.04

în a. 1883 " 34,761.25

în a. 1883 " 32,843.10

Suma fl. 516,711.66

Suma fl. 348,145,01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

■ Prospecte și formulare se dau gratis. ■

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțione în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate

despre dame și chiar după întrebunțare de 20 ani din acestea se pot face două garderoabe elegante și prin care se crătuă cu totul pardesii, mantale de ploie și paletoare. I calitate numai 5 fl. 50 cr